این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت معلم سایت مراجعه کنید
www.moallemsite.ir

عنوان اقدام پژوهی :

چگونه در درس انشا ء دوره راهنمایی تحول ایجاد کردم .

www.moallemsite.ir

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت معلم سایت مراجعه کنید
www.moallemsite.ir

فهرست مطالب

((چکیده)) ۳
مقدمه:توصیف وضعیت موجود ۴
گردآوری اطلاعات (شواهد۱) ۶
چرا دانش آموزان اشتیاق زیادی نسبت به درس انشا ندارند؟ ۶
تجزیه وتحلیل اطلاعات ۷
خلاصه ی یافته های اولیه ۷
چند نکته درباره ی نگارش ۸
اصول ومبانی انشا ۸
انواع انشا ۹
معیارهای ارزشیابی ۱۰
راههای پیشنهادی برای انشا نویسی ۱۱
چگونگی اجرای راه جدید ۱۱
گردآوری اطلاعات (شواهد۲) ۱۲
نتایج کار به شرح ذیل است: ۱۲
جدیدنظر درروشهای انجام گرفته واعتبار بخشی به آن ۱۳
نتایج ۱۴
نتیجه گیری ۱۵

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت معلم سایت مراجعه کنید
www.moallemsite.ir

فهرست منابع ۱۶

((چکیده))

ضعف وکم کاری که دانش آموزان درساعت انشا ونگارش ازخود نشان می دادند مرابرآنداشت که این مسئله رابه صورت موشکافانه ای ،مورد کنکاش و وبررسی قرار دهم واین کلاس ها رااز یک نواختی خارج سازم.

همین امر باعث شده دست به تحقیق وتنحص دامنه داری بزنم به همین خاطر برای شروع به صاحبان اصلی این درس که همان فراگیران می باشند ؛رجوع نمودم که با جوابهای خود کلید خیلی ازسوالهای من شدند،سعی کردم که ازنظرات دیگر همکارانم نیز بهره بگیرم.که بامساعدت مدیرآموزشگاه مقدور شد.

همچنین طرح خودرا درانجمن اولیا ومربیان آموزشگاه ودرگروههای آموزشی منطقه نیز مطرح نمودم.

که درآن جا چندتن ازهمکاران همراه وهم گام من شدند وقبول نمودند که مرایاریدهند تاشیوه های مختلف تدریس انشا رابه اجرا درآوردیم.

نتایج حاصله بسیار مطلوب وحتی دربرخی موارد فراتر ازانتظار من بود وبعداز اجرا تاثیر شگرفی درکلاس های انشا به جا گذاشت.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت معلم سایت مراجعه کنید
www.moallemsite.ir

مقدمه:توصیف وضعیت موجود

حدود۱۷سال است که درمقطع راهنمایی منطقه ی بیستون ودرروستاهای دورونزدیک آن مشغول به تدریس زبان وادبیات فارسی :وهمچنین تدریس انشاونگارش به صورت هفته ای یک اعت می باشم.

درتمام مدتی که رس انشا ونگارش راتدریس می کردمهمیشه بی توجهی وبی علاقه گی خاصی که دانش آموزان نسبت به این درس داشتند ذهن مرا به خود مشغول کرده بود تاعلت این امر رابیابم معولا درساعات انشا ابتدا موضوع انشایی رابه بچه ها می دادم وزمانی که آنها دست به کار نوشتن درباره ی موضوع جدید می شدند به دلیل کمبود وقت عده ای ازدانش آموزان رابرای خواندن انشایی قبلی خود انتخاب می نمودم وانشای بقیه ی دانش آموزان راخودم می خواندم ونمره می دادم.

باخودهرچه فکر می کردموسنگین وسبک می نمودم این وضعیت رازیاد مطلوب خود ودانش آموزان نمی دیدم وزیاد ازاین شیوه نه خودم ونه دانش آموزان لذت نمی بردم .حتی گاهی اتفاق می افتاد که همکاران دیگر تقاضا می کردند که زنگ انشارابه آنها اختصاص دهم!

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت معلم سایت مراجعه کنید
www.moallemsite.ir

تصمیم گرفتم ؛این موضوع را باصاحبان اصلی کلاس انشا ونگارش که همان دانش آموزان هستند درمیان بگذارم.

یک روز که وارد کلاس شدم بعداز احوال پرسی ومراسم آغازین کلاس ازبچه ها خواستم که دفترهای انشای خود را درنیاورند وبه جای آن بیایندوبه این پرسش ها پاسخ دهند که:

چرا بیشتر دانش آموزان علاقه چندانی نسبت به درس انشا ونکارش ندارند؟

ازآنها خواهش کردم که به دقت به این سوال بیندیشندوپاسخ دهند.

آنها با اشتیاق به صحبتهای من گوش کردند وبعدبه دنبال جواب این سوال درذهن خود سیر کردند وهمهمه ی عجیبی درکلاس به وجود آمد .دانش آموزان باشوق خاص کودکی می خواستند دراین بحث شرکت کنند .چکیده ی نظرات آنها درذیل می آید:

-1ازدوره ی ابتدایی تاکنون خیلی ازمعلمان به درس انشا اهمیت زیادی نمی داند.

-2درس انشا خواندن ندارد وآخر سرهم نمره می گیریم.

-3نوشتن انشا که فایده ای ندارد وبه درد نمی خورد.

-4خیلی ازمعلمها به این درس اهمیت نمی دهند وآن راخوب تدریس نمی کنند.

وخیلی مطالب دیگر که اکثر آنها رایاداشت کردم وبه دانش آموزان قول دادم که باکمک آنها راه حل مفید ومناسبی برای این درس پیدا کنم.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت معلم سایت مراجعه کنید
www.moallemsite.ir

گردآوری اطلاعات (شواهد۱)

برای رسیدن به پاسخ مطلوب دراین کارتصمیم گرفتم علاوه بردانش آموزاننظر دیگر همکاران رانیز جویا شوم،اما مشکل این بود که تنها دبیر درس انشا ونگارش –آن مدرسه خودم بوم.اما به هرحال بعداز گفتگوبامدیر مدرسه قرار شد موضوع رادرشورای دبیرانآموزشگاه که به صورت ماهیانه تشکیل می شود مطرح کنم.

درروز جلسه بعداز مطرح شدن کم وکاستی های مدرسه همان سوالی راکه ازدانش آموزان پرسیده بودم ازهمکاران نیز پرسیدم وبه آنها گفتم :به نظر شما!

چرا دانش آموزان اشتیاق زیادی نسبت به درس انشا ندارند؟

ابتدا سکوت سنگینی حکم فرما شد اما طولی نکشید که یکی از همکاران صاحب نظر شروع به صحبت نمود ودیگر همکاران نیز بحث های ایشان راتکمیل نمودند.

نکات جالبی درصحبتهای ایشان بود که عمده ی آنها رایادداشت کردم .بعضی ازنظرات شبیه آرای دانش آموزان وبرخی دیگر پخته تر ومتین تر بود.

بعدازاین جلسه:

به پیشنهادمن قرار شد این موضوع رادرجلسه ی اولیا ومربیان که درهمان ماه برگزار می شد ؛بااولیای دانش آموزان درمیان بگذارم.درروزجلسه باچند تن ازوالدین که انسانهای فرهیخته ای بودند موضوع رادرمیان گذاشتم.

چکیده ی نظرات وصحبت های آنها رایادداشت کردم اطلاعات خوبی دراین زمینه داشتند.همچنین دریکی ازگردهمایی های منطقه موضوع رابادبیران ادبیات درمیان گذاشتم .وواقعا این امر به صورت موشکافانه وبسیار

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت معلم سایت مراجعه کنید
www.moallemsite.ir

دقیق درآن جلسه بررسی شد.ومن توانستم بهره ی زیادی ازآن جلسه ونظرات جامع وتخصصی همکاران ببرم وبه همین دلیل بسیاری ازجوابهای آنها رایادداشت نمودم.

تجزیه وتحلیل اطلاعات

پس ازمطالعه ی دقیق نوشته ها ومدارکی که جمع آوری کرده بودم تک تک آنها را به دقت مورد تجزیه وتحلیل قرار دادم.

نواقص وکمبودهای کلاس انشاونگارش تااندازه ای آشکارشده همچنین اصول تدریس انشا ونگارش نیز تعیین گردید وراه های گوناگون روش تدریس انشا ونگارش فهرست شد.

خلاصه یافته های حاصل ازاین تجزیه وتحلیل به شرح ذیل می آید:

خلاصه ی یافته های اولیه

۱-ضعف واژگان پایه دانش آموزان

۲- آموزش ندیدن بسیاری ازدبیران ونخواندن روش تدریس های تخصصی

۳-آشنا نبودن تعدادی ازدبیران باادبیات کودک ونوجوان

۴- نبود تنوع درتدریس انشا

۵- تخصصی نبودن تدریس دردوره ی ابتدایی

۶- ناآشنایی برخی ازطراحان کتاب دوره ی راهنمایی به این امر

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت معلم سایت مراجعه کنید
www.moallemsite.ir

۷- نبود معیار استانداردومشخص برای ارزشیابی درس انشا

۸- آشنا نبودن باسلاین وعلایق وظرفیت فکری دانش آموزان درهنگام گفتن موضوع انشا

۹- ناآشنایی بسیاری ازدبیران انشا باانواع نگارش

۱۰-دادن درس انشا به صورت اضافه کار به دبیران غیر تخصصی

چند نکته درباره ی نگارش

نوشتن شکل پیچیده ی زبان است.بین قدرت نوشتن وتوانایی خواندن ودرک مطلب رابطه ای مستقیمی وجوددارد پس دانش آموز می تواند به خوبی ازعهده ی این مهارت برآید که درارکان دیگر زبان توانایی لازم راکسب کرده باشد.اوزمانی می تواند خوب بنویسد که درگوش دادن ،سخن گفتن وخواندن مهارت کافی داشته باشد.

مهارت درنوشتن ونگارش مستلزم داشتن اطلاعات مقدماتی وتوانایی تبادل افکار واندیشه هاست اطلاعات راازطریق تحصیلات ومطالعه می توان به دست آورد وتوانایی برقراریارتباط نیز ازطریق خواندن ،نوشتن وگفتگو کردن به دست می آید.

اصول ومبانی انشا

درس انشا ونگارش نیز مانند هردرس دیگری اصول ومبانی مخصوص به خود دارد که می توان به موارد ذیل اشاره کرد.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت معلم سایت مراجعه کنید
www.moallemsite.ir

۱- داشتن تفکر خلاق وپویا

۲-تنها ذوق واستعداد کافی نیست باید قواعد این کار رانیز یادبگیریم.

۳- استفاده بیشتر ازقالب های مرسوم نگارشی

۴-تجزیه انشا به اجزای گوناگون مانند جمله نویسی،واژه شناسی و. ...

۵-دادن موضوعاتی که دانش آموز درباره ی آن اطلاعاتی داشته باشد.

۶-داشتن طرح درس برای انشا ونگارش

انواع انشا

انشا اقسام گوناگونی دارد که به اختصار به تعدادی ازآنها اشاره می شود:

۱- انشای توصیفی

۲-انشای تخیلی

۳ -جان بخشیدن به اشیاء

۴- گزارش نویسی

۵-داستان نویسی

۶- شرح حال نویسی

۷-نامه نگاری

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت معلم سایت مراجعه کنید
www.moallemsite.ir

۸-خاطره نویسی

۱۰-خلاصه نویسی

معیارهای ارزشیابی

برخی ازمعیارهای ارزشیابی انشا به شرح ذیل می آید:

۱- نوآوری وابتکار

۲- پروراندن موضوع وفهم آن

۳- ارتباط وهماهنگی مطالب وجملات

۴-رعایت نکات دستوری ونگارشی

۵-خوانایی وتمیزی

۶-ارتباط افقی وعمودی بندها

۷-نظم فکری

www.moallemsite.ir

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت معلم سایت مراجعه کنید
www.moallemsite.ir

راههای پیشنهادی برای انشا نویسی

بامقایسه اطلاعات جمع آوری شده وسنگین وسبک کردن آنها به گوناگونی وتنوع درشیوه های تدریس انشاپی بردم .ومتوجه شدم که روش های انشانویسی ودامنه ی آن گسترده تر ازبقیه ی درسهاست ودبیران هریک باآزمایش یکی از آن راهها به موفقیت هایی دست یافته اند هرچند اصول ومبانی آن افراد به هم نزدیک بوده است.

تصمیم برآن شد که ازمیان راههای پیشنهادی به تدریج وباهماهنگی گروههای آموزشی منطقه چندراه رااجرا کنیم وبعدازاجرا نتایج وموفقیت ها راگزارش کنیم.

بعداز جلسه گروه های آموزشی منطقه که بادبیران زبان ادبیات فارسی داشتم؛مقرر شد؛به صورت داوطلب هریک هریک ازدبیران انشا ونگارش یکی ازراه های تدریس راانتخاب نمایند.من نامه نگاری راانتخاب نمودم.یکی دیگر ازهمکاران خلاصه نویسی ودیگری شیوه ی جان بخشیدن به اشیاءراانتخاب کرد.

قرار براین شد باتوجه به اصول ومبانی گفته شده آنها را آموزش دهیم.

چگونگی اجرای راه جدید

همانطور که دربالا ذکر شد من آموزش نامه نگاری رابه عهده گرفتم درابتدای آموزش دانش آموزان راباانواع نامه نگاری واصولی که درهنگام نوشتن باید رعایت کردآشنا کردم وچند منبع مفید که می توانستند بامراجعه به کتاب خانه منطقه پیدا کنند.به آن ها معرفی نمودم.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت معلم سایت مراجعه کنید
www.moallemsite.ir

درزنگ انشایی که همان هفته بادانش آموزان پایه ی سوم راهنمایی داشتم.ازآنها خواستم یک نامه اداری ویک نامه ی دوستانه بنویسند وبعدازآماده شدن آن رادر کلاس برای بقیه ی دانش آموزان بخوانند تاهم بچه ها بیشتربا نامه نگاری آشنا شوند وهم بتوانیم کاستی ها وایرادهای نامه را درجمع دانش آموزان برطرف نماییم.

این کار انجام شد دانش آموزان هریک بااشتیاق زیاد نامه های جالبی اعم ازاداری ودوستانه وعاطفی تهیه کرده بودند .برای این که انگیزه دانش آموزان بیشتر شود.تعدادی ازنامه های آنها راانتخاب کردم وقرار شدباهماهنگی مدیر مدرسه ،نامه ها ازطریق پست برای اشخاصی که به آنها نامه نوشته شده ارسال شود.

باتوجه به عکس العمل های دانش آموزان رضایت را می شد ازچهره ی تک تک آنها فهمیدوکم کم می شد احساس نمود که نوشتن دیگر برای دانش آموزان مثل یک غول بی شاخ ودم نیست.

گردآوری اطلاعات (شواهد۲)

هرچند ازرفتارها وبیان نظرات دانش آموزان می شد حدس زد که تحولی هرچند کوچک درآنها به وجود آمده است اما تصمیم گرفتم اطلاعات دقیق تری دراین باره جمع آوری بنابراین قرار شده درجلسه ماهیانه دبیران ومدیر آموزشگاه این امررابررسی کنیم.

نتایج کار به شرح ذیل است:

۱- ارزشیابی ازانشای دانش آموزان باتوجه به رعایت مواردی که درقبل گفته شد،سبب شده است که نمرات آنها واقعی تر باشد.

۲-مقایسه نمرات دانش آموزان دردرس انشا پیش از آموزش وپس ازآن

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت معلم سایت مراجعه کنید
www.moallemsite.ir

۳-نظر خواهی کتبی ازدانش آموزان ووالدین آنها درباره ی روش جدید آموزش انشاشواهد جمع آوری شده حاکی ازرضایت بیشتر دانش آموزان،مدیر آموزشگاه ووالدین دانش آموزان ازروشهای جدید وتاثیر مستقیم آن بر نمرات دانش آموزان بود.

جدیدنظر درروشهای انجام گرفته واعتبار بخشی به آن

باتوجه به نظرها وانتقادات مطرح شده راجع به این طرح قرار شد دریک جلسه باحضور همکاران نقاط ضعف طرح رابرطرف رابر طرف نماییم .هرچند شواهدنشان می داد که هرسه روش بااقبال مواجه شده است.

همچنین ازجند نفرازهمکاران انجمن ادبی وفعالان دراین زمینه که یکی از آنها مسئول دفتر یکی ازروزنامه های صبح بود خواهش کردیم درباره ی روش کارما وشیوه های انتخابی ما اظهار نظر کنند تابتوانیم به نحواحسن اشتباهات موجود رابرطرف نماییم که ایشان طرح راپذیرفته وآن راموفقیت آمیز دانستند.

همچنین گزارش خودرا درمجمع گروههای آموزشی استان ارائه نمودم که اکثر شرکت کنندگان آن را پذیرفتند هرچند نقدهایی نیز به عمل آمد.اما درکل مناسب تشخیص داده شد.

www.moallemsite.ir

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت معلم سایت مراجعه کنید
www.moallemsite.ir

نتایج

ازتمامی مطالبی که مطرح می شد می توان به صورت چکیده به مطالب زیر اشاره کرد:

۱- علاقه ی دانش آموزان به درس انشا بیشتر ازپیش شده است.

۲-برانگیختن تعداد بیشتری ازدانش آموزان درزنگ انشا

۳- ازکسالت ویک نواختی کلاس کم شده است.

۴-اربین رفتن ترس ازنوشتن نزد دانش آموزان.

۵-مشارکت بیشتر دانش آموزان دبیران ودست اندرکاران مدرسه

۶-پروراندن قدرت سخن وری دردانش آموزان

۷-میل بیشتر دانش آموزان به مطالعه کتاب ،مجله ورجوع به کتاب خانه

۸-غنی تر شدن واژگان پایه دانش آموزان

۹-به وجود آمدن اعتماد به نفس ورشد اجتماعی دردانش آموزان

۱۰-زنجیر وار بودن شنیدن خواندن ونوشتن

۱۱-اطلاع والدین ازجزیی ترین پیشرفت فرزندان خود

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت معلم سایت مراجعه کنید
www.moallemsite.ir

نتیجه گیری

به درس انشا به اندازه دیگر درسها اهمیت دهیم.وآن رابه صورت یک درس مستقل تلقی نماییم وبتوانیم دانش آموزان راباصول ومبانی انشا ونگارش آشنا کنیم.وعلاوه برتشویق دانش آموزان به رعایت اصول وقواعد دستوری املایی ونگارشی آنها رابه مطالعه ی بیشتر وادارایم.وچگونگی درست اندیشیدن وداشتن نظم فکری رابه دانش آموزان بیاموزیم.

دانش آموزباید بداند که باتکرار وتمرین حتما به موفقیت خواهد رسید.همچنین بدانیم که ارزشیابی انشا می تواند براساس ملاک های علمی وقواعد خاص خود باشد.

www.moallemsite.ir

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت معلم سایت مراجعه کنید
www.moallemsite.ir

فهرست منابع

۱-پورمقدم،حسین قاسم،مظفریان،منوچهر،کتاب معلم فارسی اول ودوم راهنمایی-انتشارات فراین –چاپ دوم-۱۳۷۸

۲- اسلامی ندوشن،محمدعلی،نامه ی نامور،انتشارات علامه طباطبایی،۱۳۷۳

۳-یغما-عادل-کاربرد روشها والگوهای تدریس –انتشارات مدرسه۱۳۷۲

۴-حسین زاده-احمد-فعالسازی دانش آموزان دردرس انشا-گزارش نهایی معلم پژوهنده

www.moallemsite.ir